

Žáci a absolventi středních škol podle trvalého pobytu (2023/24)

Analytická část

Obsah

Shrnutí	2
Žáci a absolventi středních škol celkem	3
Žáci středních škol s trvalým pobytem v ČR dle druhu vzdělávání	8
Žáci středních škol s trvalým pobytem v ČR dle oboru vzdělávání	11
Žáci s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí	15

Shrnutí

Ve školním roce 2023/24 bylo na středních školách v České republice 484 758 žáků. Z toho 479 346 (98,9 %) mělo trvalý pobyt v České republice, ostatní byli přihlášení k bydlišti v zahraničí.

Počet žáků s trvalým pobytem v České republice v prvních pěti letech posledního desetiletí postupně klesal (celkově se snížil o 6,4 %), v dalších pěti letech pak stoupal (celkově se zvýšil o 14,6 %). Jediné dva okresy, ve kterých se počet žáků zvyšoval v posledních 10 letech soustavně, byl okres Praha-západ a Praha-východ.

Za posledních deset let se počet středoškoláků s trvalým bydlištěm ve Středočeském kraji zvýšil o téměř čtvrtinu (24,2 %) a počet žáků středních škol s trvalým bydlištěm v Praze o pětinu (20,4 %). O 13,1 % se zvýšil počet žáků bydlících v Plzeňském kraji a o 7,4 % žáků v kraji Jihomoravském. Ostatní kraje zaznamenaly méně než 5% zvýšení, nebo dokonce snížení počtu žáků (Moravskoslezský kraj o 3,7 %, což je nejméně).

Bez ohledu na trvalé bydliště si mohou žáci vybrat, na jaké střední škole, resp. v jakém kraji, se budou vzdělávat. Toho v největší míře využívají Středočeši: 33,4 % se jich ve školním roce 2023/24 vzdělávalo v Praze a jen 59,4 % v kraji Středočeském.

Mezi středoškoláky s trvalým pobytem v Karlovarském kraji bylo 27,0 % těch směřujících max. ke vzdělání s výučním listem a více než čtvrtinový podíl představovali žáci tohoto typu vzdělávání i mezi středoškoláky z kraje Ústeckého (25,9 %) a Libereckého (25,4 %). Naopak mezi žáky s trvalým pobytem v Praze činil tento podíl jen 12,0 %. Mezi žáky středních škol bydlícími v Praze byl ve srovnání s ostatními kraji naopak jednoznačně nejvyšší podíl těch navštěvujících gymnázia (42,3 %), mezi žáky z Jihomoravského kraje byl tento podíl cca třetinový (31,6 %). Naopak méně než čtvrtinový byl mezi žáky z kraje Libereckého (21,6 %), Ústeckého (23,3 %), Karlovarského (24,7 %) a Pardubického (24,9 %).

Gymnazisté bydlící v různých krajích se odlišují také tím, v jakém věku typicky začínají gymnázium navštěvovat. Zatímco více než polovina gymnazistů z kraje Zlínského navštěvovala ve školním roce 2023/24 čtyřleté obory gymnázií, do kterých žáci nastupují po dokončení 9. ročníku základní školy, mezi žáky bydlícími v kraji Karlovarském, Plzeňském a v Praze byl tento podíl méně než třetinový. V porovnání s jinými kraji tak v Praze, Karlovarském a Plzeňském kraji relativně vyšší podíl gymnazistů začal gymnázium studovat již po 5. či 7. ročníku základní školy, tj. přešel na víceleté gymnázium.

Pokud jde o žáky středního odborného vzdělávání s trvalým pobytem v ČR, pak ze skupin oborů odborného vzdělávání vyučovaných na školách v České republice navštěvovali ve školním roce 2023/24 v největší míře ekonomicko-administrativní obory (10,1 % z nich), obory strojírenské (9,9 %), obory z oblasti elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky (8,8 %) a gastronomie, hotelnictví a turismu (8,5 %). Mezi skupiny oborů s více než 10 tisíci žáky se dostala též lycea, obory zdravotnické, zemědělské, stavební, ICT obory, pedagogické obory, obory právní a veřejnosprávní, umělecké a obory z oblasti služeb a podnikání.

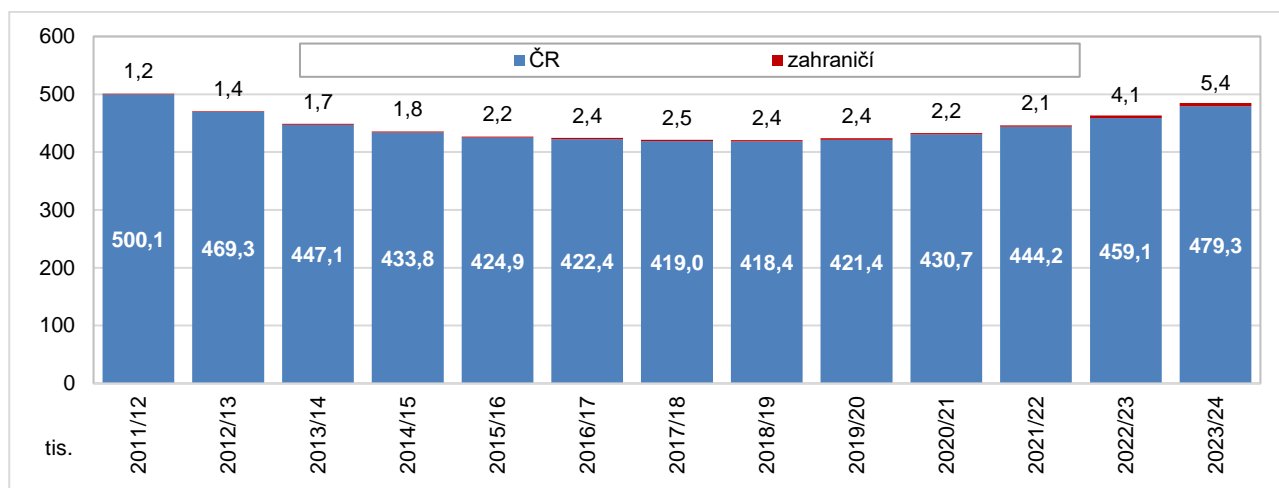
Ze žáků bydlících v zahraničí měly téměř tři čtvrtiny (73,0 %) bydliště na Ukrajině a dalších 14,5 % na Slovensku. Celkem 22,8 % jich navštěvovalo střední školy v Praze, 12,7 % v kraji Jihomoravském, 12,0 % v kraji Středočeském, a po 7,4 % v krajích Plzeňském a Moravskoslezském. Počet žáků bez trvalého pobytu v České republice se na našich školách mezi školními roky 2012/13 a 2017/18 zvyšoval, mezi školními roky 2019/20 a 2021/22 naopak snižoval. Výrazný nárůst pak zaznamenal mezi školními roky 2021/22 až 2023/24 (za tyto dva roky se zvýšil 2,6krát) kvůli imigraci z Ukrajiny.

Žáci a absolventi středních škol celkem

Ve školním roce 2023/24 bylo na středních školách v České republice 484 758 žáků. Z toho 479 346 (98,9 %) zde mělo trvalý pobyt, ostatní byli přihlášení k bydlišti v zahraničí (tj. bydliště uvedené v dokumentech školy). Počet žáků s trvalým bydlištěm v České republice mezi školními roky 2011/12 a 2018/19 klesal, do školního roku 2023/24 naopak stoupal, a sice rok od roku rychlejším tempem. Počet žáků bez trvalého pobytu v České republice se na našich školách mezi školními roky 2011/12 a 2017/18 zvyšoval, mezi školními roky 2019/20 a 2021/22 naopak snižoval. Výraznější nárůst zaznamenal v posledních dvou školních rocích - viz graf č. 1:

Graf č. 1 Žáci středních škol podle úředně evidovaného bydliště

Zdroj dat: MŠMT

Podíváme-li se podrobněji na úředně evidované bydliště žáků bez trvalého pobytu v ČR, zjistíme, že ve školním roce 2023/24 byly téměř tři čtvrtiny těchto žáků (73,0 %) přihlášeny k bydlišti na Ukrajině, ještě před rokem to byly necelé dvě třetiny. Dalšíh 14,5 % jich mělo bydliště na Slovensku, viz tabulku č. 1. Navýšení počtu žáků, kteří neměli v ČR trvalý pobyt, tak bylo způsobeno příchodem ukrajinských žáků na naše školy, jak byl zaznamenán ve statistikách k 30. 9. 2022 a 30. 9. 2023.

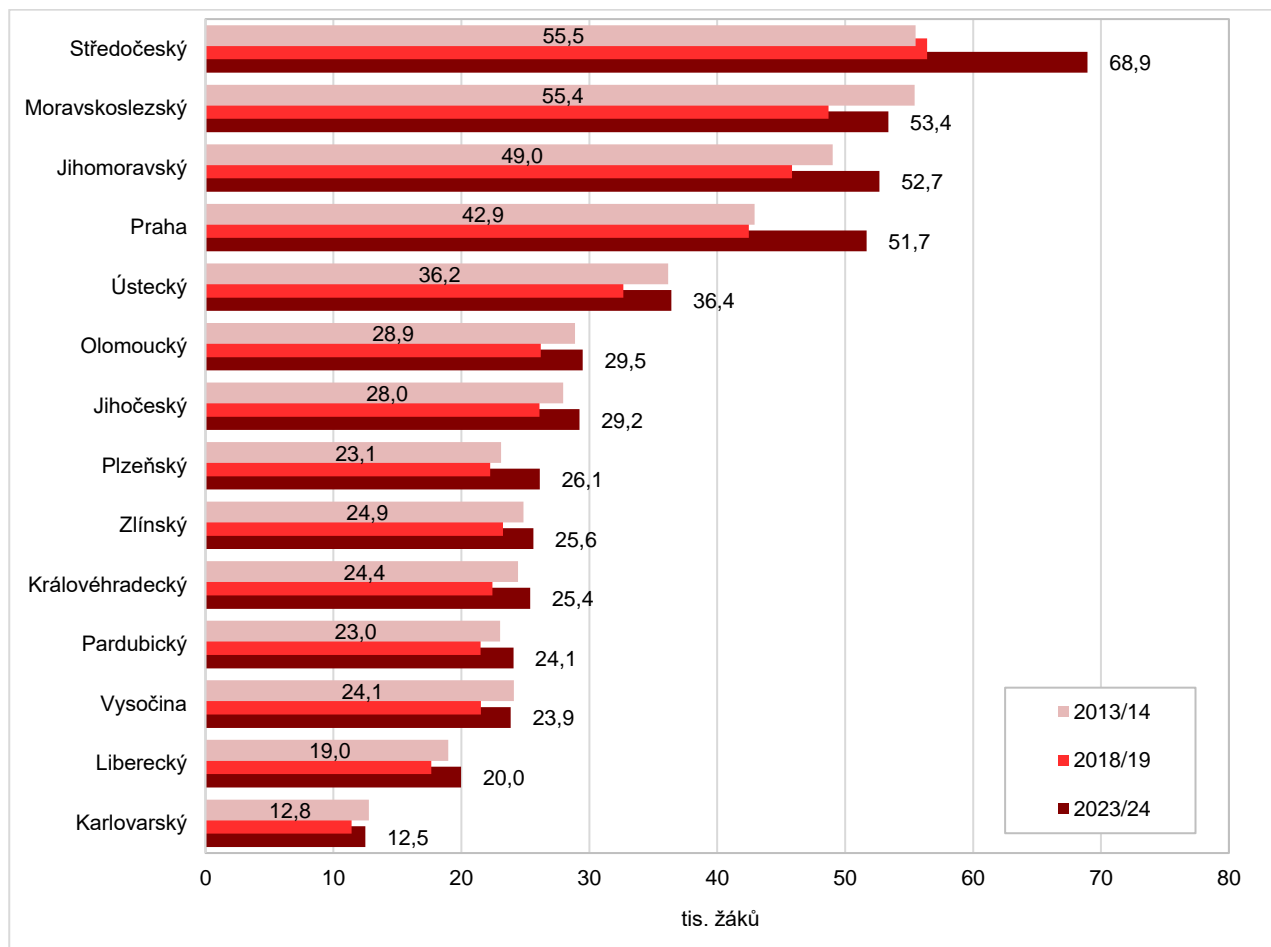
Tabulka č. 1: Žáci středních škol bez trvalého pobytu v ČR (2023/24)

úředně evidované bydliště žáka	celkem		dívky		chlapci	
	celkem	%	dívky	%	chlapci	%
Celkem	5 412	100	2 570	100	2 842	100
<i>v tom:</i>						
Ukrajina	3 951	73,0	1 861	72,4	2 090	73,5
Slovenská republika	784	14,5	356	13,9	428	15,1
Ruská federace	84	1,6	37	1,4	47	1,7
Vietnamská socialistická republika	71	1,3	25	1,0	46	1,6
Spolková republika Německo	53	1,0	36	1,4	17	0,6
Polská republika	49	0,9	19	0,7	30	1,1
Mongolsko	34	0,6	14	0,5	20	0,7
Republika Kazachstán	34	0,6	22	0,9	12	0,4
Moldavská republika	29	0,5	13	0,5	16	0,6
Rumunsko	26	0,5	16	0,6	10	0,4
Maďarsko	25	0,5	18	0,7	7	0,2
Bulharská republika	21	0,4	14	0,5	7	0,2
<i>ostatní</i>	251	4,6	139	5,4	112	3,9

Zdroj dat: MŠMT

Graf č. 2 se soustředí na žáky středních škol s trvalým pobytem v České republice a uvádí, jaký počet jich bydlel (měl trvalé bydliště) v jednotlivých krajích ve školních rocích 2013/14, 2018/19 a 2023/24.

Graf č. 2: Žáci středních škol s trvalým pobytem v České republice, dle kraje trvalého pobytu

Zdroj dat: MŠMT

Z grafu je patrné, že ve všech třech sledovaných školních rocích byl největší počet žáků s úředně evidovaným bydlištěm v krajích Středočeském, Moravskoslezském, Jihomoravském a v Praze. Naopak středoškoláků bydlících v krajích Libereckém a Karlovarském bylo nejméně. Pokud se jedná o vývoj v čase, mezi školními roky 2013/14 a 2018/19 poklesl počet žáků středních škol bydlících ve všech krajích s výjimkou Středočeského. Mezi školními roky 2018/19 a 2023/24 pak naopak ve všech krajích počet středoškoláků narostl – jak bylo již řečeno, zejména v posledních dvou školních rocích. Nejvíce přitom za posledních pět let vzrostl opět v kraji Středočeském (o 12,5 tisíce, neboli o 22,2 %) a v Praze (o 9,2 tisíce, neboli o 21,7 %), naopak nejméně v kraji Karlovarském (o 1,1 tisíce, neboli o 9,3 %). Ze Středočeského kraje pak nejvýraznější nárůst počtu středoškoláků za posledních pět let zaznamenaly okresy Praha-východ (o 33,6 %) a Praha-západ (o 31,7 %). Naopak okresem s nejnižším nárůstem jsou Domažlice (o 1,4 %).

Doplňme, že ze žáků s trvalým pobytem v České republice se jich ve školním roce 2023/24 pouze 3,2 % vzdělávaly v jiné než denní formě vzdělávání¹ (15 364 žáků). Počet žáků jiné než denní formy vzdělávání se za posledních deset let snížil o 38,2 %, naopak počet žáků v denním studiu se o 9,9 % zvýšil. Celkový počet žáků s trvalým pobytem v České republice se za posledních 10 let zvýšil o 7,2 %. Přitom v první polovině posledního desetiletí, kdy se celkový počet žáků snížil o 6,4 % (viz graf č.1) se i počet žáků jiné než denní formy vzdělávání snížil výrazněji (o 32,8 %), než jak tomu bylo v druhé polovině (o 8,0 %), kdy celkový počet žáků vzrostl o 14,6 %. Mezi školními roky 2020/21 a 2021/22 dokonce došlo k nárůstu počtu žáků jiné než

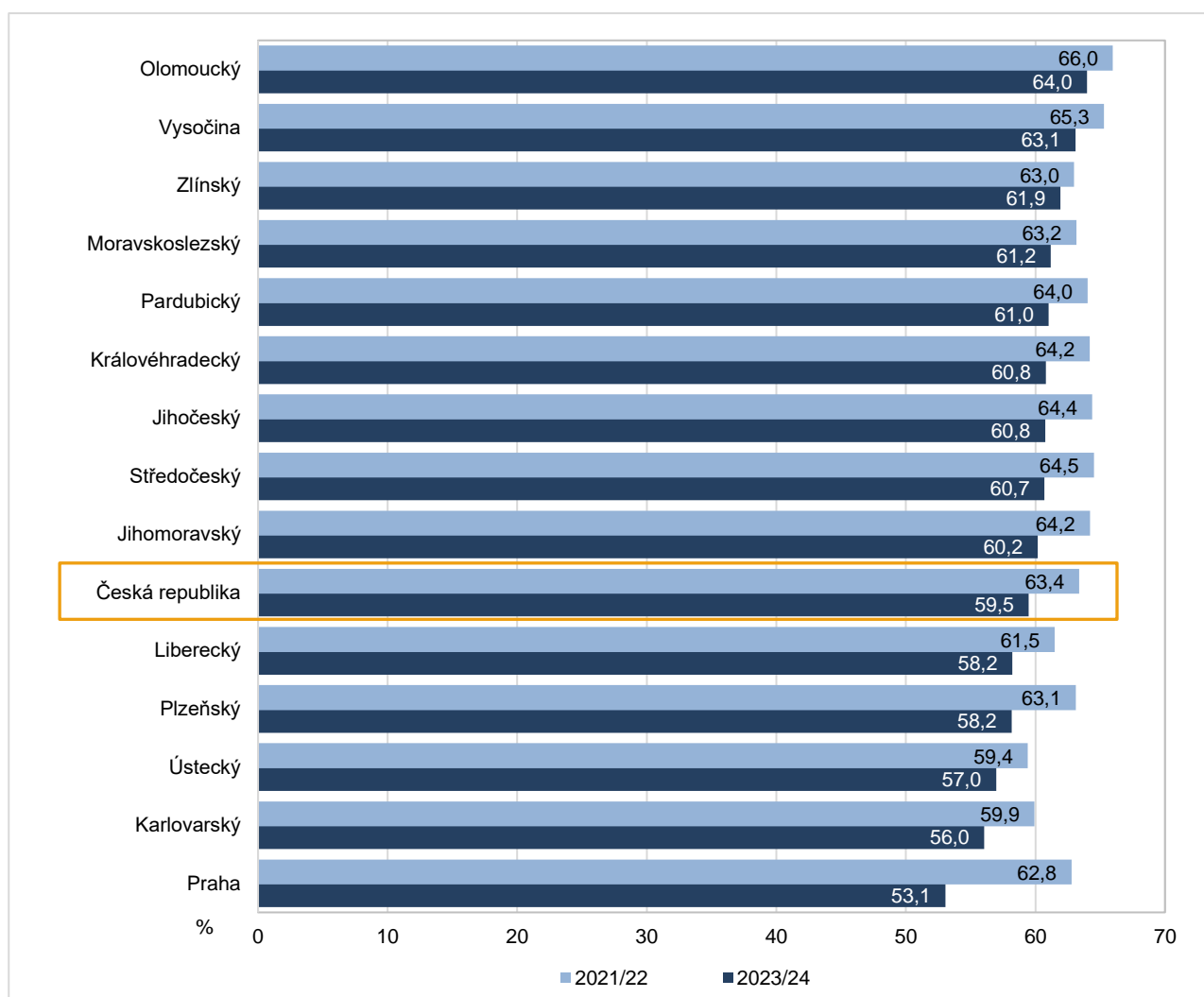
¹ tj. ve večerní, dálkové, distanční či kombinované formě vzdělávání

denní formy vzdělávání bydlících v ČR (o 425), zřejmě kvůli obavám z důsledků pandemie onemocnění covid-19. O 50 žáků se však jejich počet zvýšil též mezi posledními dvěma školními roky. Rozdělíme-li žáky dle trvalého bydliště, pak podíl žáků jiné než denní formy vzdělávání byl ve školním roce 2023/24 nejvyšší mezi těmi z kraje Libereckého (3,9 %), z Prahy (3,8 %), z kraje Ústeckého (3,7 %) a Středočeského (3,7 %); nejnižší naopak mezi žáky z kraje Zlínského (2,5 %), Jihomoravského (2,6 %) a Olomouckého (2,7 %).

Pokud se jedná o podíl středoškoláků ze všech obyvatel daného kraje ve věku 14-20 let, pak nejvyšší byl v září 2023 v kraji Olomouckém (64,0 %) a na Vysočině (63,1 %), nejnižší naopak v Praze (53,1 %), v kraji Karlovarském (56,0 %) a Ústeckém (57,0 %). V Praze však hrál roli příliv ukrajinských uprchlíků, kteří se právě v hlavním městě soustředili nejvíce a kteří měli možnost distanční výuky ze své domovské země. V září 2021, tedy před propuknutím války na Ukrajině, Praha skončila jako čtvrtý kraj s nejnižším podílem žáků středních škol z obyvatel ve věku 14-20 let za krajem Ústeckým, Karlovarským a Libereckým – viz graf č. 3.

Graf č. 3: Podíl středoškoláků ze všech obyvatel ve věku 14-20 let, dle kraje trvalého pobytu

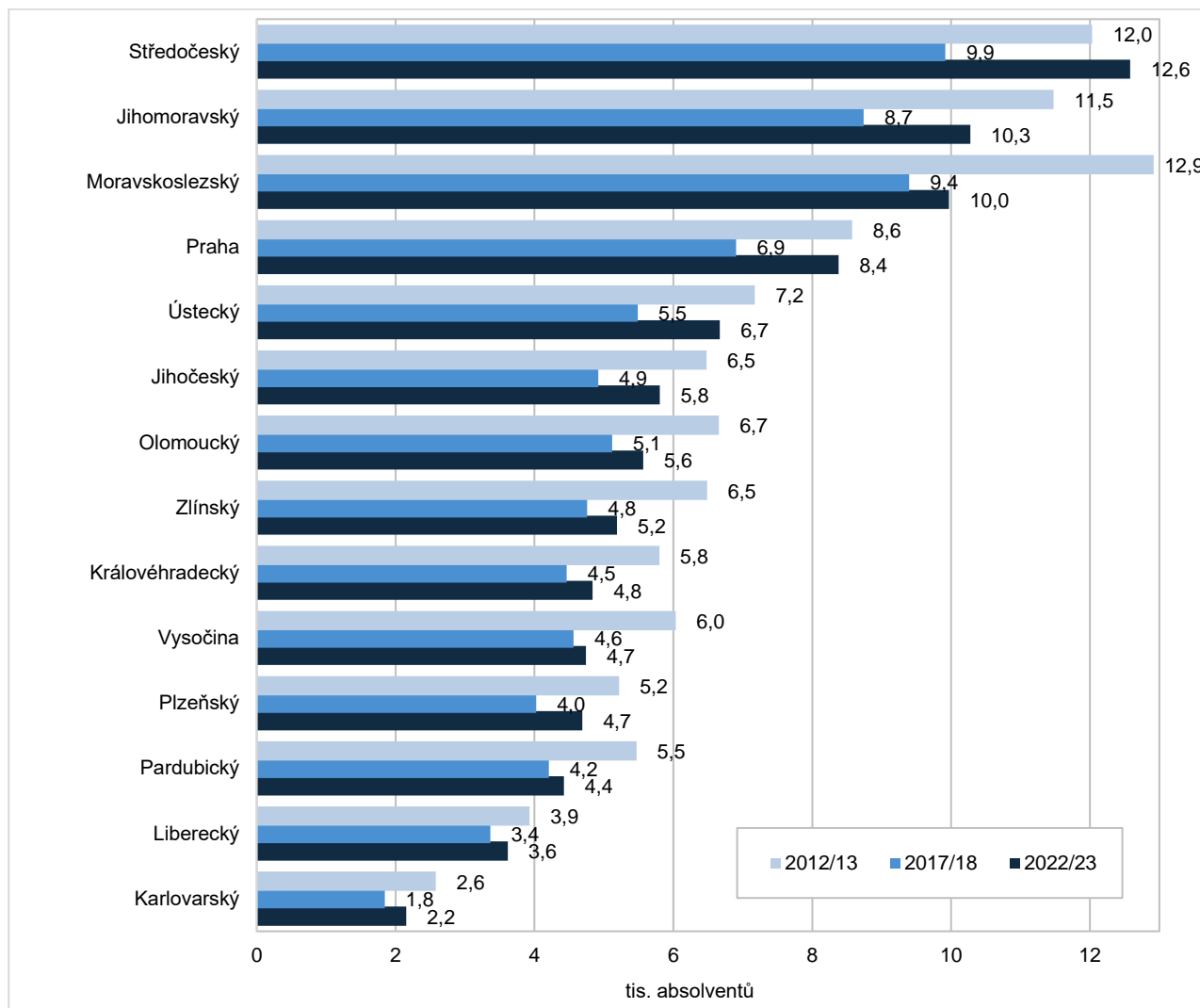
Zdroj dat: MŠMT

Též v desetileté časové perspektivě je možné poznamenat, že právě v Praze došlo k jednoznačně nejvýraznějšímu snížení poměru počtu středoškoláků na 100 obyvatel dané oblasti ve věku 14-20 let, a sice o 11,6 procentního bodu. V ostatních krajích byl pokles nižší než o pět procentních bodů. Naopak jediným krajem, kde se tento poměr za posledních deset let nepatrně zvýšil, byl kraj Zlínský, a sice z 60,7 % na 61,9 %.

U **absolventů** středních škol došlo **od školního roku 2017/18** ke zvýšení jejich počtu ve všech krajích, v relativním vyjádření nejvíce v kraji Středočeském (o 26,8 %), Ústeckém (o 21,6 %) a v Praze (o 21,3 %).

Naopak na Vysočině došlo ke zvýšení o pouhých 3,9 % - viz graf č. 4. Nejvyšší počet absolventů bydlel v kraji Středočeském (12 580), dále Jihomoravském (10 277), Moravskoslezském (9 971) a v Praze (8 378).

Graf č. 4: Počet absolventů středních škol s trvalým bydlištěm v ČR, dle kraje trvalého pobytu

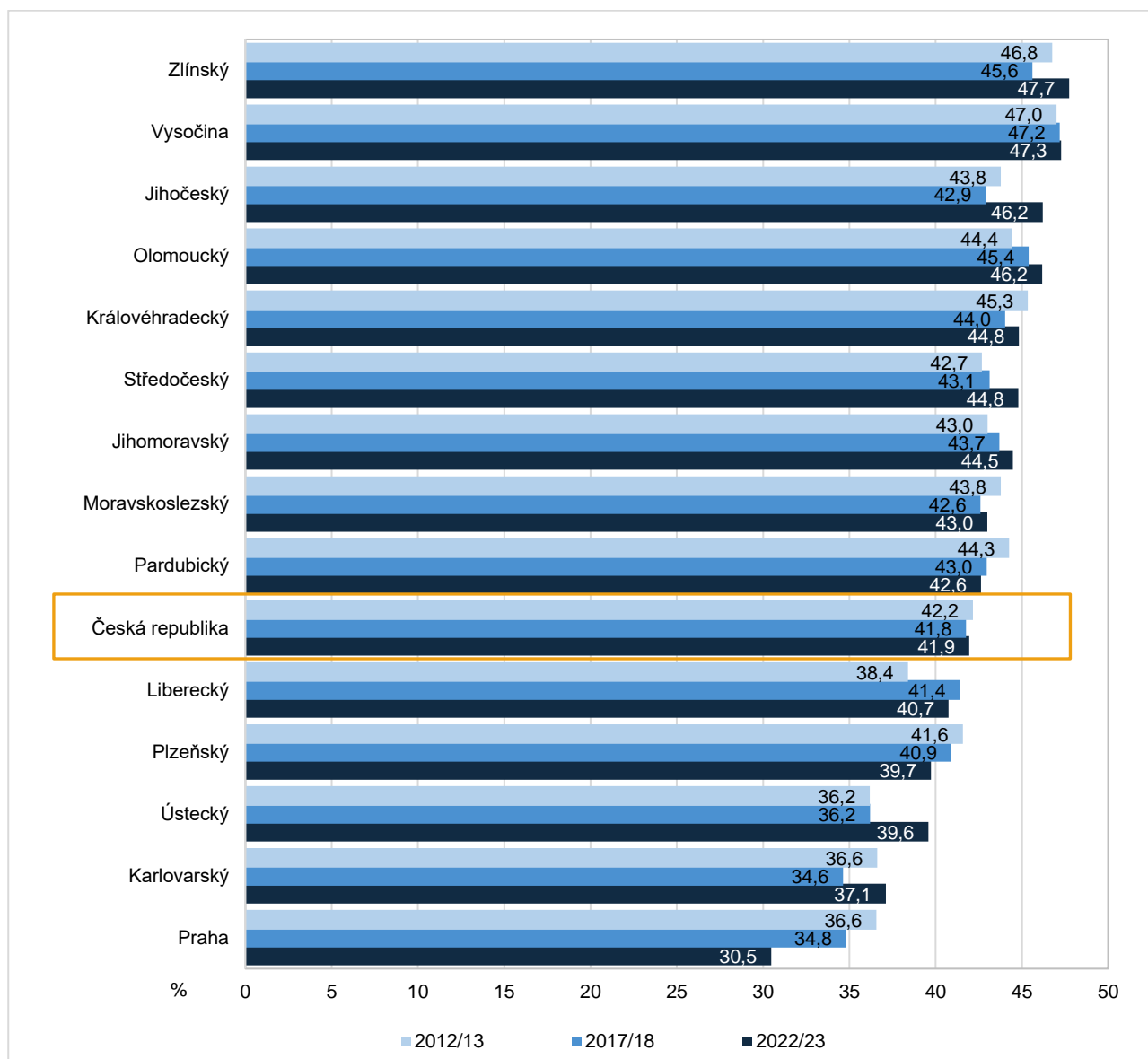

Zdroj dat: MŠMT

Podíl absolventů středních škol z populace ve věku 19-20 let v daném kraji byl nejvyšší (téměř poloviční) v kraji Zlínském (47,7 %) a na Vysočině (47,3 %), naopak nejnižší (méně než třetinový) v Praze (30,5 %). Za posledních pět let se přitom ve většině krajů zvýšil, nejvíce v kraji Ústeckém a Jihočeském (o 3,4, resp. 3,3 procentního bodu). Naopak nejvýraznější snížení tohoto poměru zaznamenala Praha (o 4,4 procentního bodu), následuje kraj Plzeňský (o 1,2 p.b.).

Graf č. 5: Podíl absolventů středních škol ze všech obyvatel ve věku 19-20 let, dle kraje trvalého pobytu

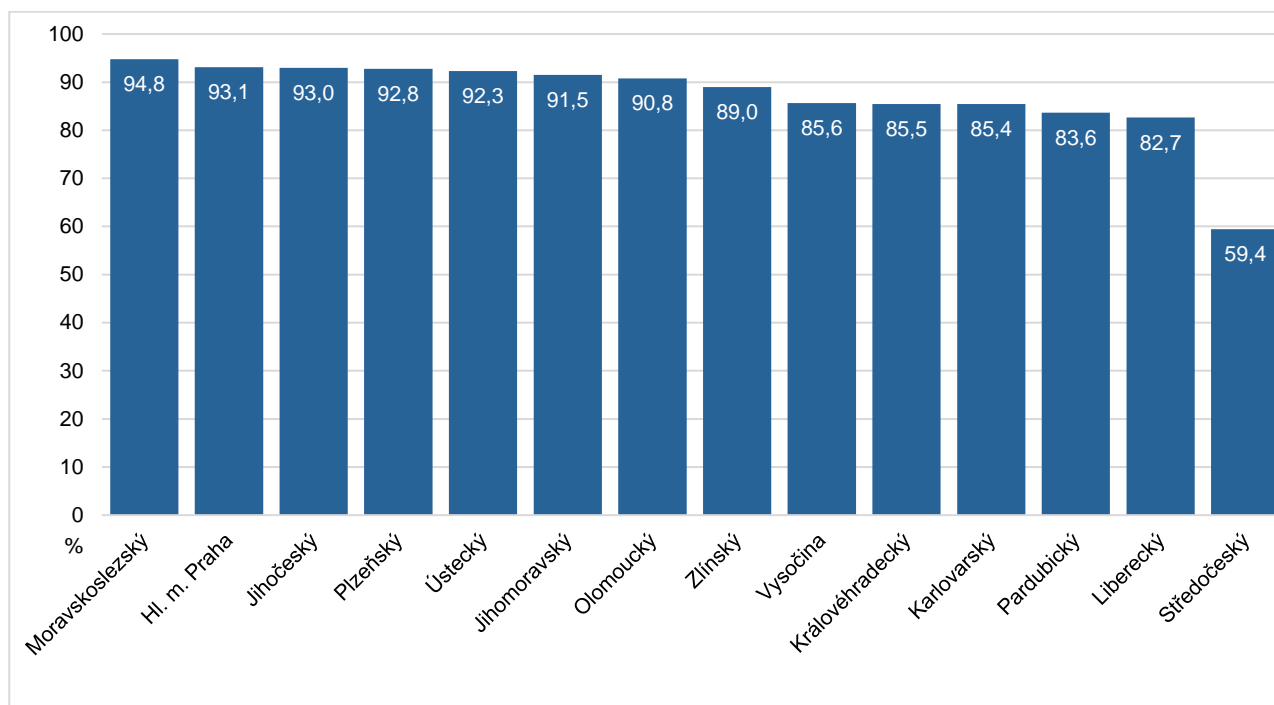

Zdroj dat: MŠMT

Bez ohledu na trvalé bydliště si mohou žáci vybrat, na jaké střední škole a v jakém kraji se budou vzdělávat. Toho v největší míře využívají Středočeši: 33,4 % se jich ve školním roce 2023/24 vzdělávalo v Praze a jen 59,4 % v kraji Středočeském. Do Prahy jezdili Středočeši častěji studovat střední odborné vzdělávání zakončené maturitní zkouškou (včetně nástaveb je to 58,0 % ze Středočechů dojíždějících do středních škol v Praze) a gymnázia (28,3 %) než střední vzdělávání s výučním listem (13,4 %) a nižší úroveň (0,3 %).

Kromě středoškoláků ze Středočeského kraje, který je v tomto ohledu specifický, však v ostatních krajích vždy více než čtvrtina žáků studovala ve stejném kraji, kde měly i trvalé bydliště (od 82,7 % v kraji Libereckém po 94,8 % v kraji Moravskoslezském, resp. 93,1 % v Praze). Ze středoškoláků z Karlovarského kraje jich 7,4 % navštěvovaly střední školy v Plzeňském kraji. Kromě toho shodně cca 7 % žáků z Královéhradeckého kraje navštěvovalo střední školy v kraji Pardubickém a naopak žáci z Pardubického kraje školy v kraji Královéhradeckém.

Graf č. 6: Podíl žáků navštěvujících střední školu v kraji svého trvalého pobytu (2023/24)

Zdroj dat: MŠMT

Žáci středních škol s trvalým pobytem v ČR dle druhu vzdělávání

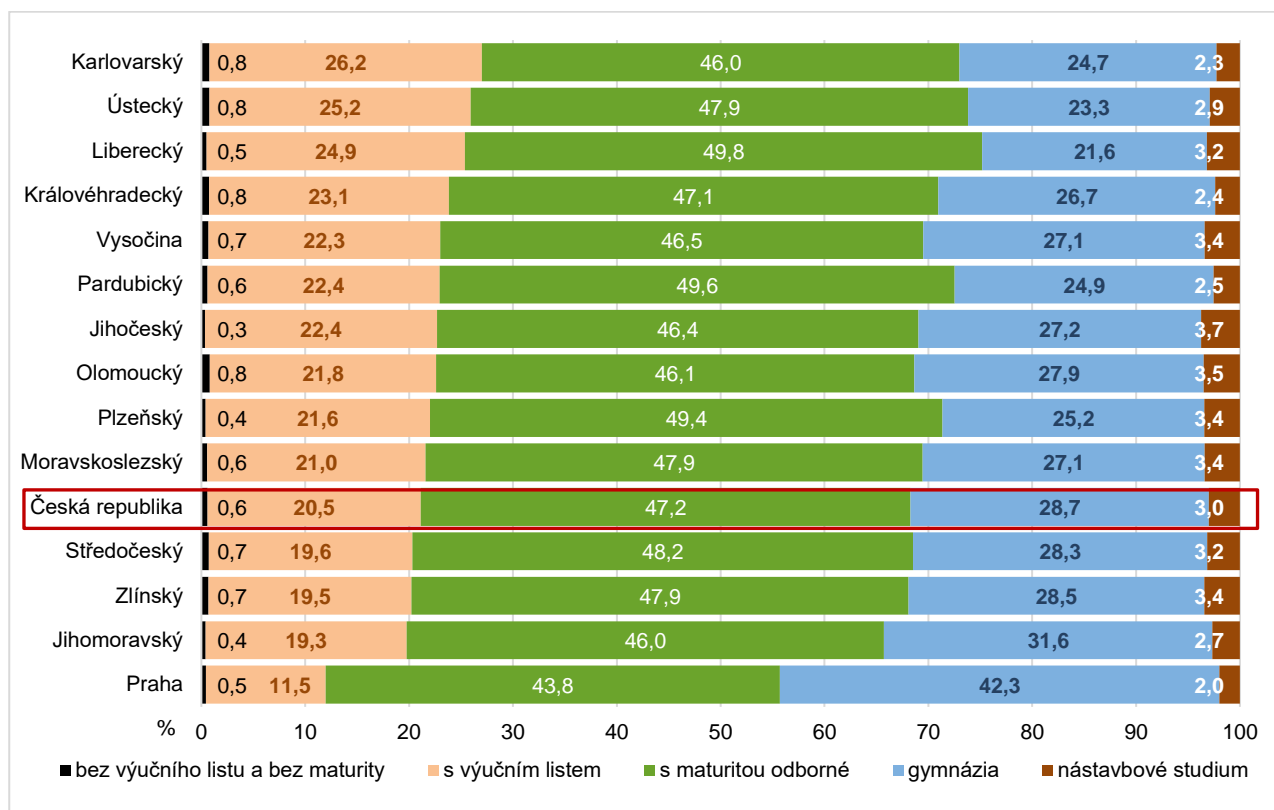
Ze žáků středních škol s trvalým pobytem v České republice se na našem území ve školním roce 2023/24 vzdělávalo 0,6 % ve vzdělávání bez výučního listu a bez maturity, 20,5 % ve vzdělávání s výučním listem, 47,2 % ve odborném vzdělávání s maturitní zkouškou, 28,7 % v gymnáziích (11,3 % ve čtyřletých, 2,8 % v šestiletých a 14,6 % v osmiletých) a 3,0 % v nástavbovém studiu.

Přitom mezi středoškoláky s trvalým pobytem v Karlovarském kraji studovalo 27,0 % na školách a oborech vedoucích maximálně k dosažení výučního listu a více než čtvrtinový podíl představovali žáci tohoto typu vzdělávání i mezi středoškoláky z kraje Ústeckého (25,9 %) a Libereckého (25,4 %). Naopak mezi žáky s trvalým pobytem v Praze činil tento podíl jen 12,0 %.

Mezi žáky středních škol bydlicími v Praze byl ve srovnání s ostatními kraji naopak jednoznačně nejvyšší podíl těch navštěvujících gymnázia (42,3 %), mezi žáky z Jihomoravského kraje byl tento podíl cca třetinový (31,6 %). Naopak méně než čtvrtinový byl mezi žáky z kraje Libereckého (21,6 %), Ústeckého (23,3 %), Karlovarského (24,7 %) a Pardubického (24,9 %).

Středoškoláci z kraje Libereckého a Plzeňského zas nejčastěji (s 53% podílem) navštěvovali školy a obory vedoucí ke střednímu odbornému vzdělání s maturitou (tj. včetně nástaveb). Naopak nejnižší byl tento podíl u žáků z Prahy (45,7 %). Více viz graf č. 7.

Graf č. 7: Rozložení žáků s trvalým pobytem v tom kterém kraji do různých druhů vzdělávání (2023/24)

Zdroj dat: MŠMT

Doplňme, že okresy s nejvyšším podílem středoškoláků ve vzdělávání nevedoucím k maturitě byly ve školním roce 2023/24 Jeseník (31,3 %) a Sokolov (30,8 %). Naopak nejnižší podíl takových žáků zaznamenala Praha (12,0 %), okres Praha-západ (12,3 %) a Praha-východ (14,5 %).

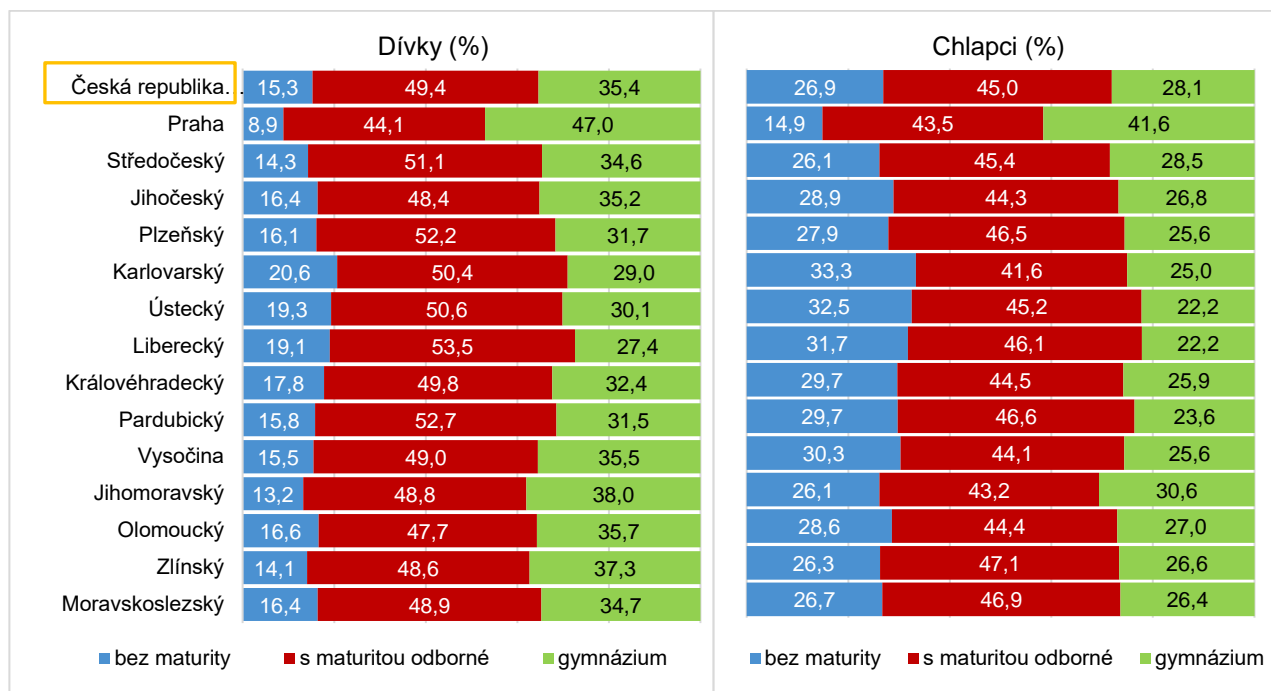
Okresy s nejvyšším podílem středoškoláků v odborném vzdělávání s maturitní zkouškou (bez nástavbového studia) byly Rokycany (54,2 %), Liberec (52,8 %) a Chrudim (52,8 %). Naopak nejnižší podíl takových žáků zaznamenal Jeseník (42,3 %) a Ostrava - město (42,9 %).

Nejvyšší podíl gymnazistů byl ve školním roce 2023/24 mezi středoškoláky z Prahy (42,3 %), Prahy-západ (40,2 %), Brna-město (39,9 %) a Prahy-východ (37,0 %), tedy z Prahy a okolí a z Brna. Naopak nejnižší podíl takových žáků zaznamenala Česká Lípa (17,0 %) a Sokolov (17,6 %).

Nakonec, okresy s nejvyšším podílem žáků v nástavbovém studiu byly ve školním roce 2023/24 Rakovník a Domažlice (oba 4,8 %). Naopak nejnižší podíl žáků nástavbového studia zaznamenal Cheb (1,6 %) a Brno-město (1,6 %), do 2,0 % se ještě vešly okresy Hradec Králové (1,9 %), Trutnov (1,9 %) a Praha (2,0 %).

Rozdíly v preferenci různých druhů vzdělávání najdeme též mezi dívkami a chlapci. Přitom pro všechny kraje platí, že se chlapci častěji než dívky vzdělávali v oborech vedoucích maximálně k výučnímu listu a dívky zase v gymnáziích. Ve všech krajích také dívky častěji než chlapci navštěvovaly vzdělávání vedoucí k odbornému vzdělání s maturitní zkouškou (tj. včetně nástavbového studia). Pouze v Praze byl počet chlapců ve středním odborném vzdělávání s maturitní zkouškou o 160 vyšší, než jaký byl počet dívek. Podíl chlapců vzdělávajících se v tomto druhu vzdělávání ze všech chlapců středoškoláků však byl o 0,6 p.b. nižší, než jaký byl podíl dívek středoškolaček. Více viz graf č. 8.

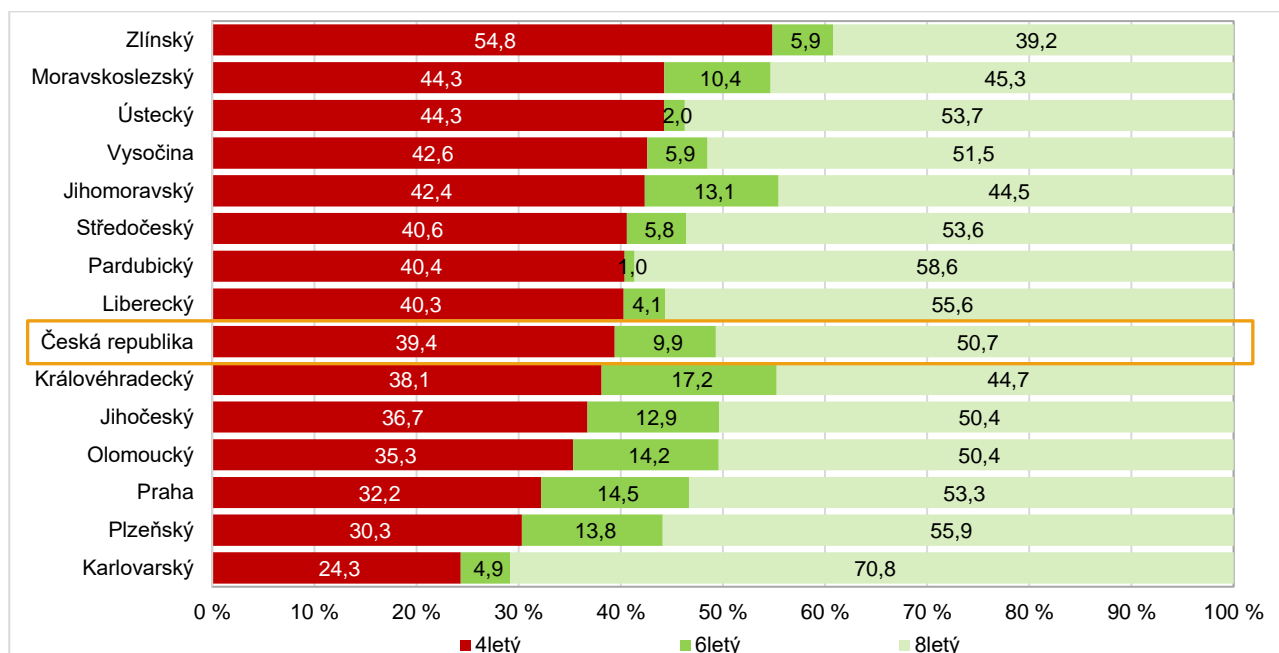
Graf č. 8: Rozložení chlapců a dívek do jednotlivých druhů středního vzdělávání dle kraje trvalého pobytu (2023/24)

Zdroj dat: MŠMT

Gymnazisté bydlicí v různých krajích se odlišují také tím, v jakém věku typicky začínají gymnázium navštěvovat. Zatímco více než polovina gymnazistů z kraje Zlínského navštěvovala ve školním roce 2023/24 čtyřleté obory gymnázií, do kterých žáci nastupují po dokončení 9. ročníku základní školy, mezi žáky bydlicími v kraji Karlovarském, Plzeňském a v Praze byl tento podíl méně než třetinový. V porovnání s jinými kraji tak v Praze, Karlovarském a Plzeňském kraji relativně vyšší podíl gymnazistů začal gymnázium studovat již po 5. či 7. ročníku základní školy, tj. přešel na osmileté nebo šestileté gymnázium. Viz graf č. 9.

Graf č. 9: Podíl gymnazistů navštěvujících jednotlivé gymnazijní programy vzdělávání dle kraje trvalého pobytu (2023/24)

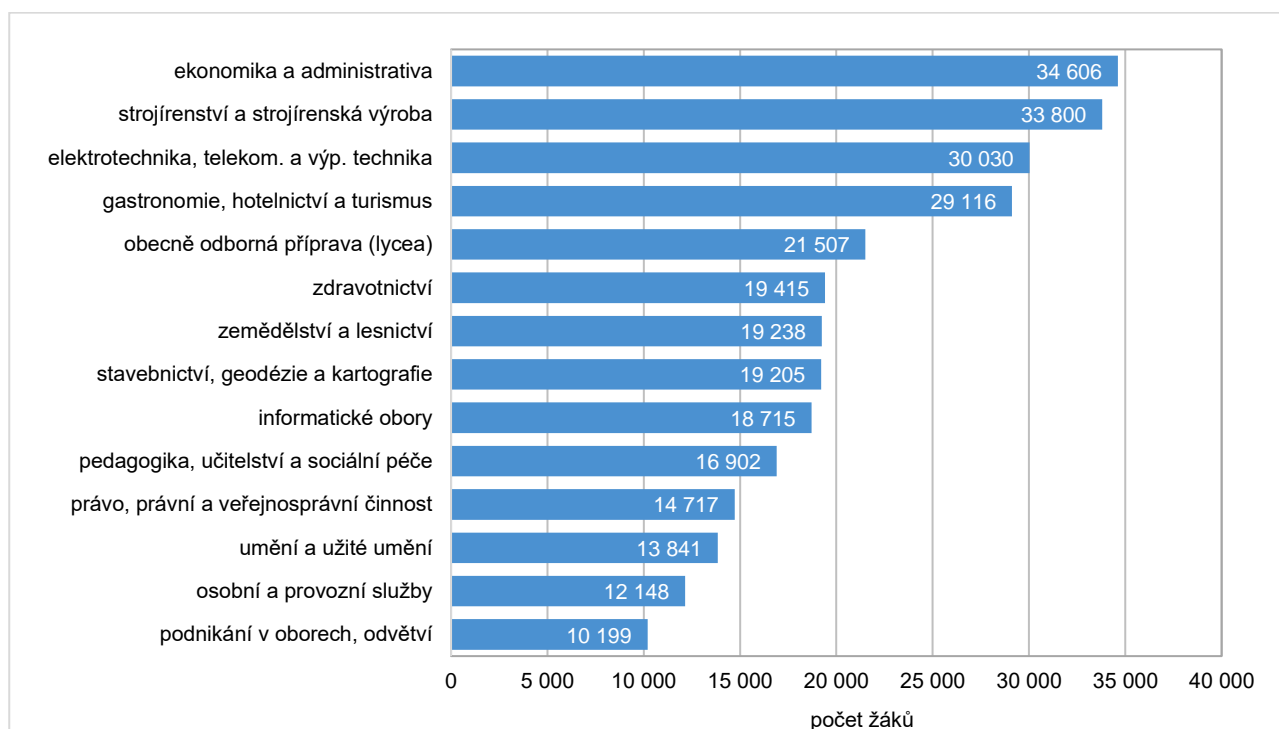
Zdroj dat: MŠMT

Žáci středních škol s trvalým pobytem v ČR dle oboru vzdělávání

Odhlédneme-li od gymnázií, pak ze skupin oborů odborného vzdělávání vyučovaných na školách v České republice navštěvovali žáci s trvalým pobytem v ČR ve školním roce 2023/24 v největší míře ekonomicko-administrativní obory (10,1 % z nich), obory strojírenské (9,9 %), obory z oblasti elektrotechniky, telekomunikační a výpočetní techniky (8,8 %) a gastronomie, hotelnictví a turismu (8,5 %). Mezi skupiny oborů s více než 10 tisíci žáky se však dostala též lycea (obecně odborná příprava), obory zdravotnické, zemědělské, stavební, ICT obory, pedagogické obory, obory právní a veřejnosprávní, umělecké a obory z oblasti služeb a podnikání – viz graf č. 10.

Graf č. 10: Skupiny oborů odborného vzdělávání s více než 10 tisíci žáky s trvalým pobytem v ČR (2023/24)

Zdroj dat: MŠMT

Tabulka č. 2 uvádí podíly žáků v jednotlivých skupinách oborů odborného vzdělávání uvedených v grafu č. 10 (tj. s více než 10 tisíci žáky) podle jejich trvalého pobytu. Je třeba mít na paměti, že volba oborů vzdělávání souvisí mj. s nabídkou oborů v daném kraji či okresech daného kraje. Při rozhodování mohla hrát roli i potřeba dojíždění či zajištění ubytování v místě školy.

Ze žáků středního **odborného vzdělávání** s trvalým pobytem v **Praze** najdeme nejvyšší podíl vzdělávajících se v *ekonomickém* zaměření (14 %), žáků *lyceí* (8,7 %) a žáků *uměleckých* oborů (7,0 %). Naopak méně často než žáci s trvalým pobytem v jiných krajích bývají zapsáni v oborech elektrotechnických a výpočetních (6,6 %), pedagogických (3,4 %), zdravotnických (3,0 %) a zemědělských (2,7 %). Připomeňme, že v **Praze** je také výjimečná nejvyšším podílem žáků gymnázií. Ze žáků středního odborného vzdělávání s trvalým pobytem v **Karlovarském kraji** jich zas vyšší podíl než jiných žáků navštěvoval obory ze skupiny *Gastronomie, hotelnictví a turismus* (12,2 %), *zdravotnické* obory (8,6 %) a obory zaměřené na *právní a veřejnosprávní činnosti* (6,9 %). Více viz níže.

Tabulka č. 2: Podíly žáků v různých skupinách oborů ze všech středoškoláků v odborném vzdělávání podle kraje trvalého pobytu (2023/24, pouze obory s více než 10 tisíci žáky s trv. pobytem v ČR, v %)

	Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
ekonomika a administrativa	14,0	11,4	8,6	12,3	8,9	9,9	10,4	8,5	9,5	9,0	9,5	7,4	11,4	8,5
strojírenství a strojírenská výroba	5,1	8,3	10,9	9,8	10	10,6	12	10,1	10,2	9,5	10,6	12,5	11,9	10,5
elektrotechnika, telekom. a výpočetní technika	6,6	8,5	9,1	9,1	6,7	9,4	9,2	7,7	8,3	10,4	9,6	9,8	10,4	8,3
gastronomie, hotelnictví a turismus	10,9	9,1	7,6	8,5	12,2	8,4	8,9	7,6	6,9	7,9	7,6	7,4	7,8	8,9
obecně odborná příprava (lycea)	8,7	7,9	6,5	6,2	3	5,5	4,2	5,6	5	5,9	6,3	5,1	3,5	7,6
zdravotnictví	3,0	4,6	6,6	4,8	8,6	6,1	5,9	6,5	5,4	5,9	6,3	6,8	6,2	6,2
zemědělství a lesnictví	2,7	5,9	8,1	6,4	5,5	4,6	5,1	6,7	8,4	7,5	4,7	6,7	5,3	4,6
stavebnictví, geodézie a kartografie	4,5	5,3	6,7	4,5	4,2	5,3	4,4	5,2	6,7	7,1	5,8	5,7	6,3	6,3
informatické obory	7,2	5,3	3,9	6,5	3,8	4,3	3,6	7,8	6,0	4,8	5,4	3,4	5,6	6,8
pedagogika, učitelství a sociální péče	3,4	4,3	3,6	5,2	5,3	6,8	4,8	5,3	3,9	6,2	6,1	4,8	5,5	4,8
právo, právní a veřejnosprávní činnost	5,8	4,7	3,1	2,7	6,9	5,5	5,6	4,4	4,8	3,9	3,2	3,8	3,6	3,7
umění a užité umění	7,0	4,6	3,8	3,1	3,1	2,7	5,2	4,3	3,8	3,2	3,9	4,0	4,3	2,9
osobní a provozní služby	3,2	3,1	3,8	3,9	4,2	4,3	3,0	3,5	3,3	3,2	3,9	3,4	3,3	3,8
podnikání v oborech, odvětví	2,3	2,9	3,7	3,5	1,6	3,3	3,0	2,0	1,8	3,2	2,5	3,7	3,6	3,7
ostatní	15,6	14,1	14	13,5	16	13,3	14,7	14,8	16	12,3	14,6	15,5	11,3	13,4
celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Zdroj dat: MŠMT

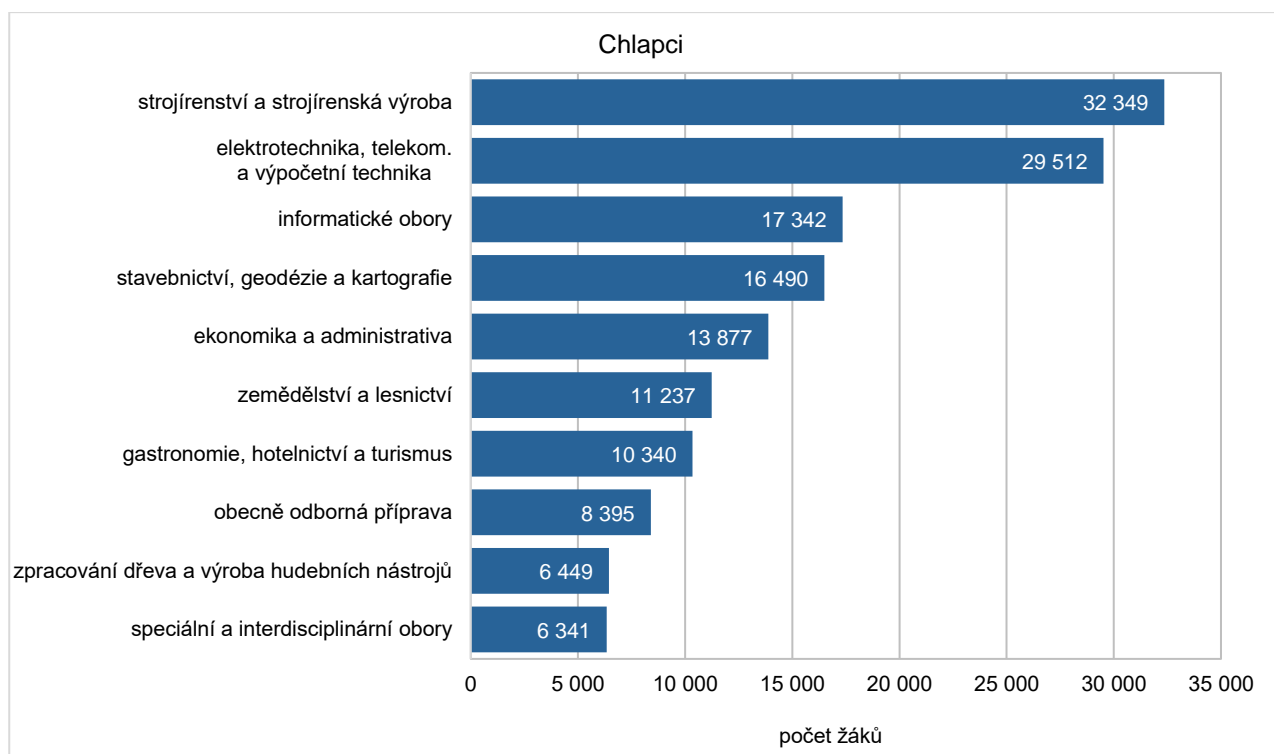
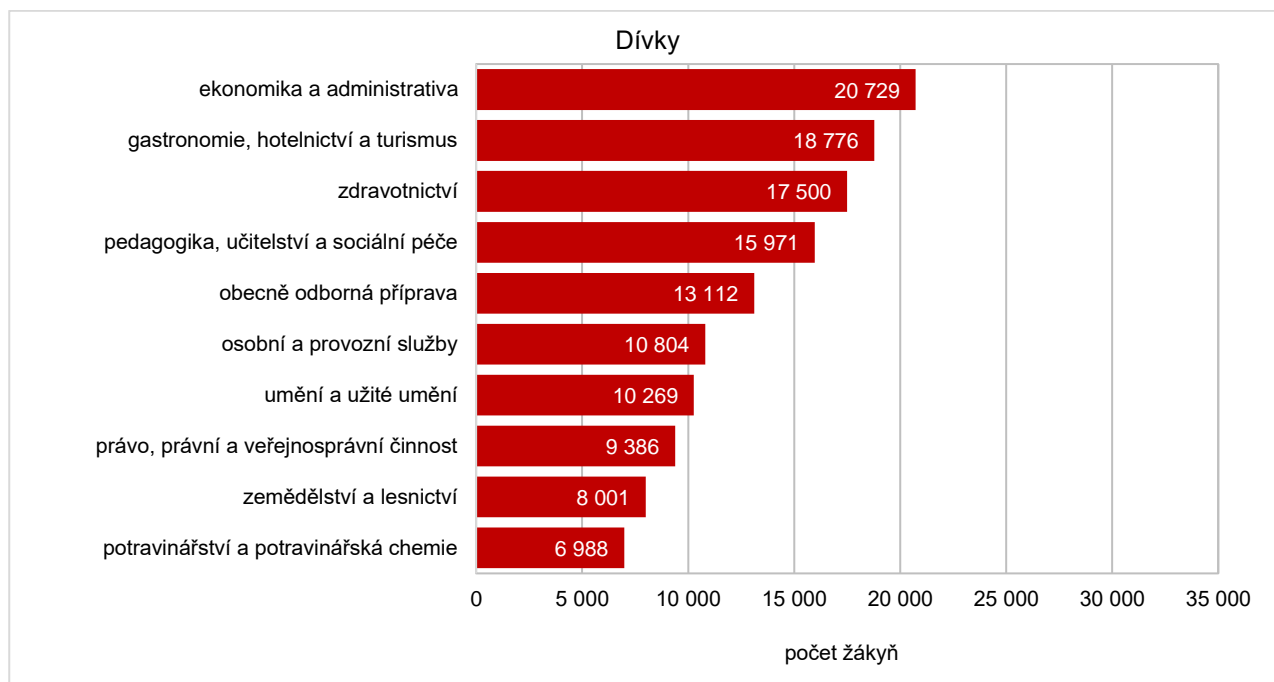
Graf č. 11 dále uvádí rozdíly mezi dívkami a chlapci s trvalým pobytem v ČR ve volbě oborů vzdělávání.

Jak je patrné, u dívek bylo rozložení do jednotlivých skupin oborů odborného vzdělávání rovnoměrnější než u chlapců, z nichž téměř pětina byla zapsána do strojírenských oborů (17,8 %) a dalších 16,2 % do oborů ze skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, zatímco ostatní skupiny oborů si již získaly méně než desetiprocentní podíl žáků-chlapců.

Mezi deseti nejčastěji navštěvovanými se u dívek i chlapců vyskytují skupiny oborů Ekonomika a administrativa, Obecně odborná příprava (lycea), Gastronomie, hotelnictví a turismus a Zemědělství a lesnictví. U dívek pak byly dalšími hojně studovanými zdravotnické a pedagogické obory, obory z oblasti služeb, umělecké, právní/veřejnosprávní a potravinářské obory. U chlapců se do popředí dostaly obory strojírenské, obory z oblasti elektrotechniky a telekomunikační/výpočetní techniky, informatické obory, obory z oblasti stavebnictví, geodézie a kartografie, z oblasti zpracování dřeva a výroby hudebních nástrojů a speciální a interdisciplinární obory.

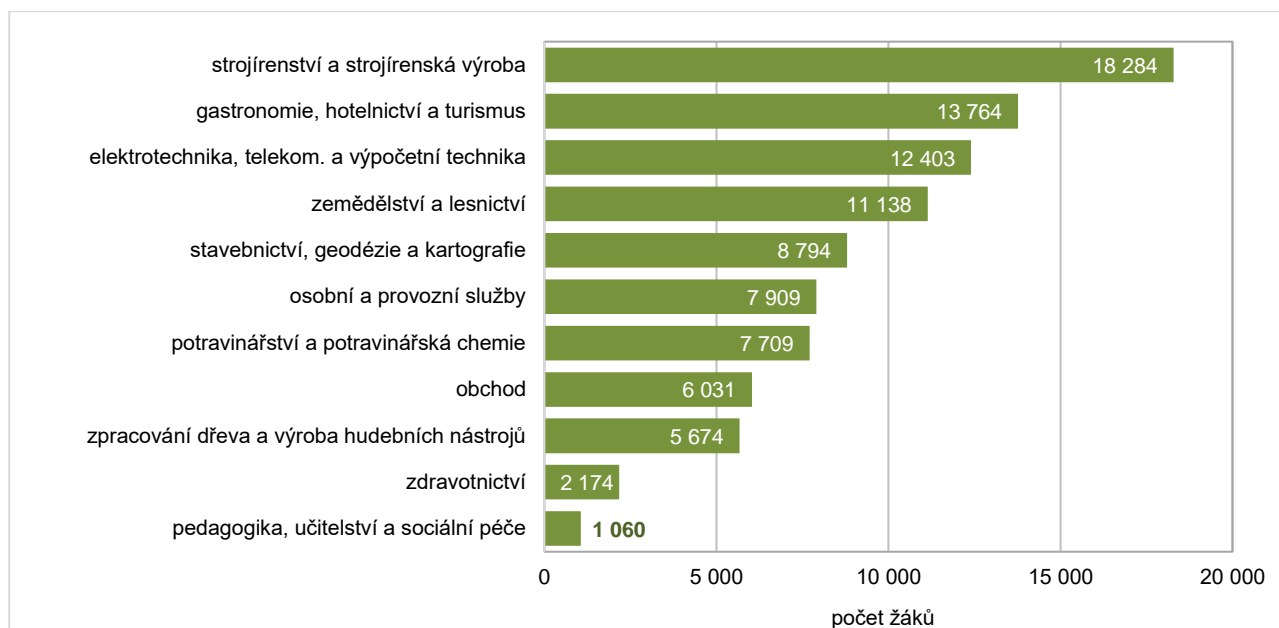
Graf č. 11: TOP 10 skupin oborů odborného středoškolského vzdělávání navštěvovaných dívkami a chlapci s trvalým pobytem v ČR (2023/24)

Zdroj dat: MŠMT

Preference různých skupin oborů se liší též mezi žáky jednotlivých druhů vzdělávání. Mezi žáky středního vzdělávání s *výučním listem* s trvalým pobytem v ČR bylo nejčastěji studovanou skupinou oborů Strojírenství a strojírenská výroba. Strojírenské obory studovalo 18,6 % z nich. Druhé nejčastěji navštěvované jsou obory ze skupiny Gastronomie, hotelnictví a turismu se 14,0 %, ze skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní techniky (12,6 %) a Zemědělství a lesnictví (11,3 %). Více než tisíc žáků si získaly též obory stavebnické, z oblasti služeb a provozu, potravinářské, obchodní, dřevozpracovatelské, zdravotnické a pedagogické – viz graf č. 12.

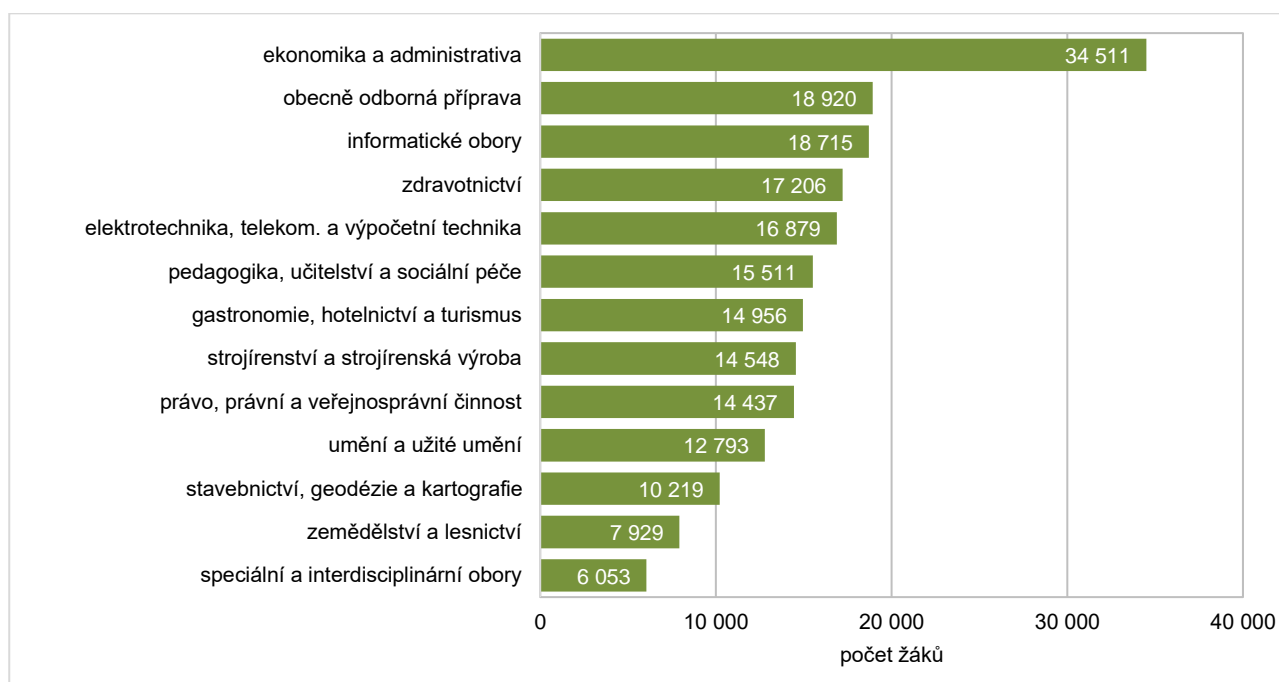
Graf č. 12: Žáci středního vzdělávání s výučním listem s trvalým pobytem v ČR dle skupin oborů vzdělávání (2023/24; skupiny oborů s více než 1 000 žáků)

Zdroj dat: MŠMT

Mezi žáky středního odborného vzdělávání s *maturitní zkouškou* (vyjma nástavbového studia) s trvalým pobytem v ČR byla nejčastěji studovanou skupinou oborů Ekonomika a administrativa. Ekonomické obory studovalo 15,3 % z nich. Druhé nejčastěji navštěvované byly obory ze skupiny Obecně odborná příprava (tj. lycea) s 8,4 %, obory inženýrské (8,3 %) a zdravotnické (7,6 %). Více než pět tisíc žáků si získaly též obory elektrotechnické, pedagogické, gastronomické, strojírenské, právní, umělecké, stavebnické, zemědělské a speciální a interdisciplinární obory – viz graf č. 13.

Graf č. 13: Žáci středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou s trvalým pobytem v ČR dle skupin oborů vzdělávání (2023/24; skupiny oborů s více než 5 000 žáky)

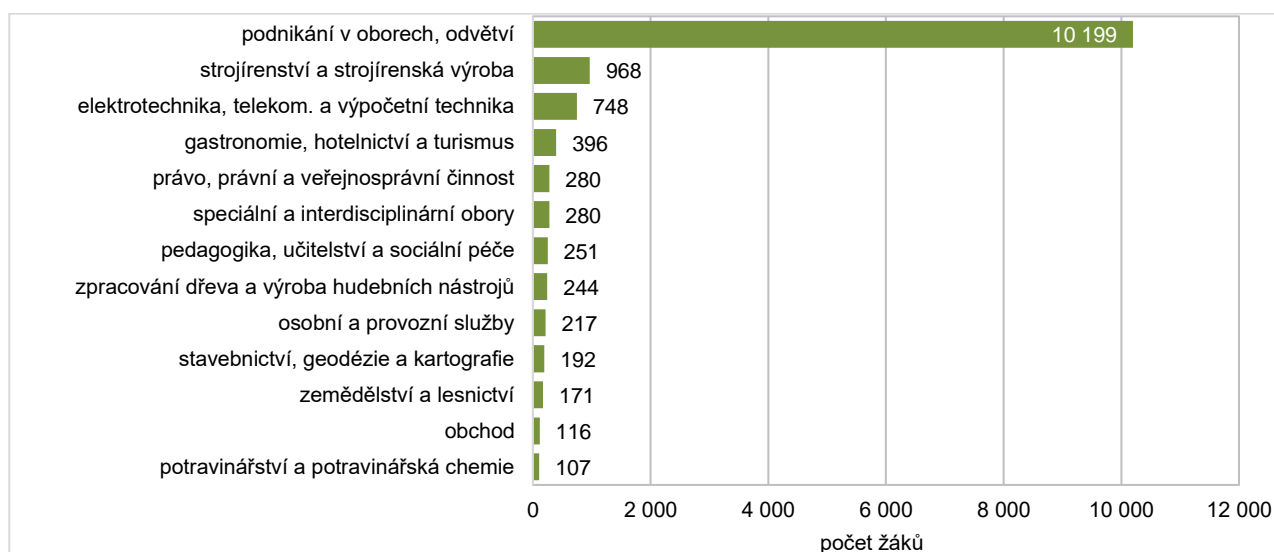
Zdroj dat: MŠMT

Do vzdělávání s maturitní zkouškou se započítává i vzdělávání vedoucí zároveň *k výučnímu listu i k maturitní zkoušce*. V těch se vzdělávalo 9 470 žáků s trvalým pobytem v ČR, z nichž 29 % (2 751) jich navštěvovalo obory z oblasti Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, dalších 24,3 % (2 305) speciální a interdisciplinární obory a 23,5 % (2 228) strojírenské obory. Více než 100 žáků se také vzdělávalo v oborech polygrafických, zpracování papíru, filmu a fotografie (757), gastronomických či hotelových (565), v oblasti obchodu (309), umění (166), zpracování dřeva a výroby hudebních nástrojů (154) a technické chemie a chemie silikátů (116).

Nakonec, mezi žáky s trvalým pobytem v ČR v *nástavbovém studiu*, ve kterém si absolventi středního vzdělávání s výučním listem doplňují vzdělání s maturitní zkouškou v oboru příbuzném tomu, v jakém byli vyučeni, bylo 71,3 % vzdělávaných v oblasti podnikání v oborech, odvětví. Dalších 6,8 % žáků nástavbového studia si získaly strojírenské obory a 5,2 % elektrotechnické obory. Ostatní skupiny oborů již zaujaly méně než pětiprocentní podíl.

Graf č. 14: Žáci nástavbového studia s trvalým pobytem v ČR dle skupin oborů vzdělávání (2023/24; skupiny oborů s více než 100 žáků)

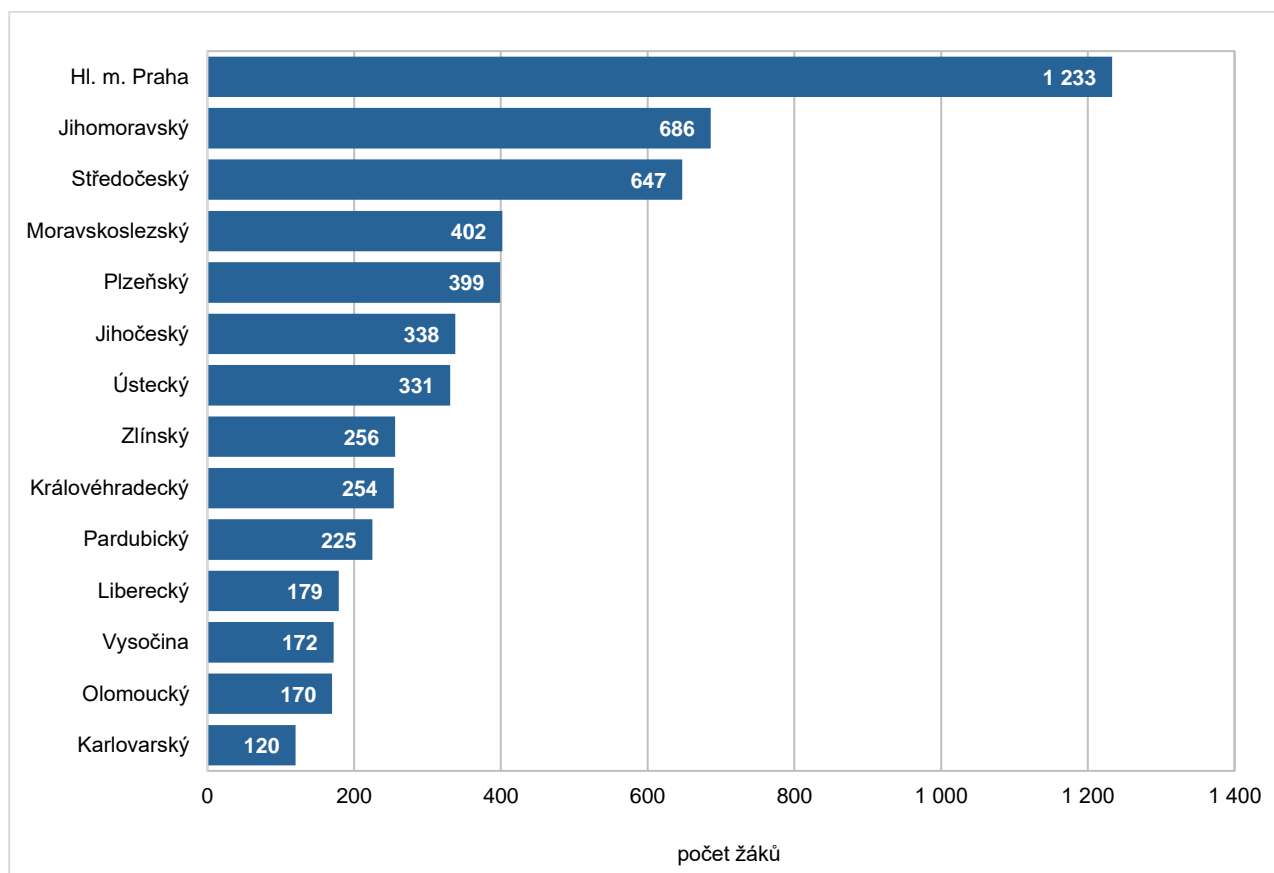

Zdroj dat: MŠMT

Žáci s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí

Jak bylo v úvodu nastíněno, mezi žáky středních škol v České republice jsou též žáci, kteří mají v dokumentech školy vedené (trvalé) bydliště v zahraničí. Ve školním roce 2023/24 jich bylo v České republice 5 412. Z těchto žáků měly téměř tři čtvrtiny (73,0 %) bydliště na Ukrajině a dalších 14,5 % na Slovensku, viz tabulku č. 1. Celkem 22,8 % jich navštěvovalo střední školy v Praze, 12,7 % v kraji Jihomoravském, 12,0 % v kraji Středočeském, a po 7,4 % v kraji Plzeňském a Moravskoslezském – viz graf č. 15.

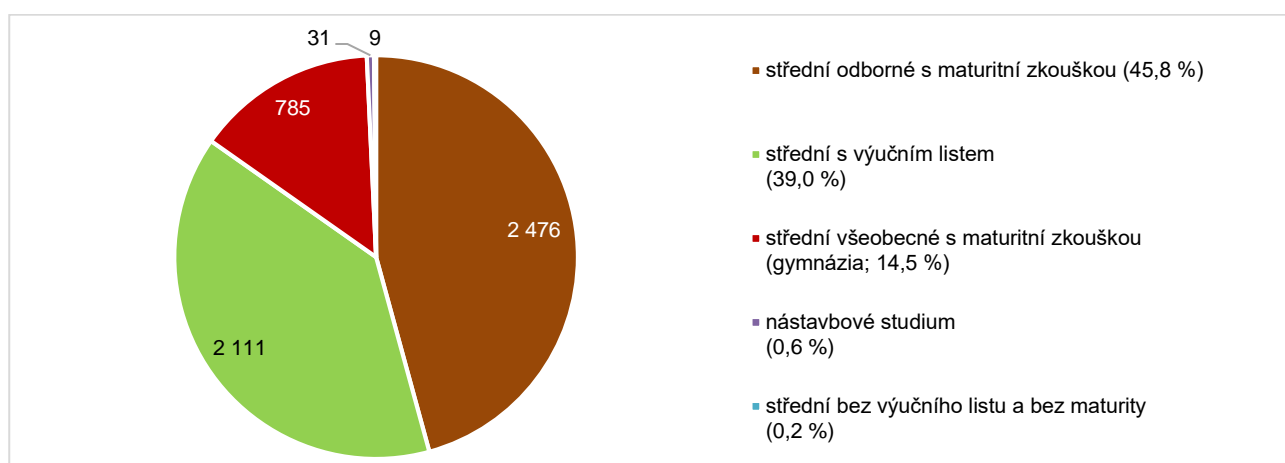
Graf č. 15: Žáci s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí dle kraje sídla školy (2023/24)

Zdroj dat: MŠMT

Tři pětiny žáků s bydlištěm v zahraničí navštěvovalo obory středního vzdělávání s maturitní zkouškou, z toho 14,5 % jich navštěvovalo gymnazijní obory a 45,8 % obory odborného středního vzdělávání. Dalších 39,0 % studovalo střední vzdělávání v výučním listem. Celkem 31 žáků s bydlištěm v zahraničí studovalo nástavbové studium a 9 vzdělávání bez výučního listu a bez maturity.

Graf č. 16: Počet a podíl žáků s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí v různých druzích středního vzdělávání (2023/24)

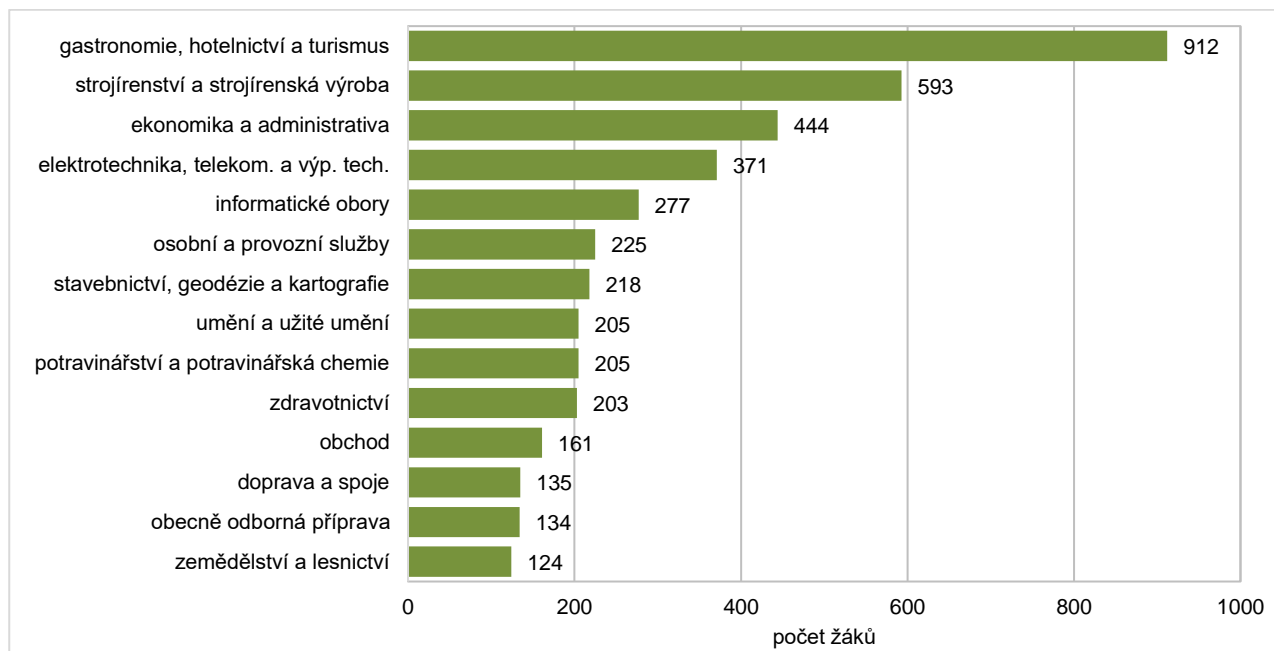
Zdroj dat: MŠMT

Mezi žáky odborného vzdělávání s trvalým pobytem v zahraničí byl ve školním roce 2023/24 nejvyšší podíl těch, kteří se vzdělávali v oborech ze skupin Gastronomie, hotelnictví a turismus (912), Strojírenství a strojírenská výroba (593), Ekonomika a administrativa (444) a Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní

technika. Polovina žáků odborného vzdělávání s trvalým pobytem v zahraničí studovala obor z některé z těchto tří skupin oborů – více viz graf č. 17.

Graf č. 17: Skupiny oborů odborného vzdělávání s více než 100 žáků s úředně evidovaným bydlištěm v zahraničí (2023/24)

Zdroj dat: MŠMT

Připomeňme, že pokud jde o žáky středního odborného vzdělávání s trvalým pobytem v ČR, pak ze skupin oborů odborného vzdělávání vyučovaných na školách v České republice navštěvovali v největší míře ekonomicko-administrativní obory (10,1 % z nich), obory strojírenské (9,9 %), obory ze skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (8,8 %) a Gastronomie, hotelnictví a turismus (8,5 %). Téměř dvě pětiny žáků s trvalým pobytem v České republice navštěvovaly tyto čtyři skupiny oborů (37,3 %). Při pohledu na pořadí oborů lze konstatovat, že první čtyři studované skupiny oborů se tedy shodují, jejich pořadí je však odlišné, vyjma strojírenských oborů, které obsadily u obou skupin žáků druhé místo.